

audiografen

FAGBLAD FOR AUDIOGRAFER
www.audiograf.no

NR 1 – 2015

Utdanning – Nye muligheter? Les mer side 20

Custom apparatene som har alt*

- Opp til 70 dB forsterkning
- Streaming
- Binaural synkronisering
- Binaural spatial mapping
- Frekvenstransponering
- Telespole

Med 3 Series custom høreapparater fra Starkey kan du få opp til 70 dB forsterkning for de virkelig store hørselstapene, også i CIC-modellen. Alle modeller er trådløse og kan motta streamet lyd. (Ikke telespole på cic-apparater).

Streameren som har alt*

- Retningsmikrofon / Omnimikrofon
- Fjernkontroll
- Hands free telefonfunksjon
- Bluetooth-kompatibel
- Ledningsinput
- 8 timers batterikapasitet

SurfLink Mobil er alt du trenger for trådløs overføring av lyd fra mobiltelefon, stereo, MP3, fjernsyn etc. Det beste av alt er at høreapparat-mikrofonen fanger opp brukerens stemme ved telefonsamtaler og sender den tilbake til mottageren for en ekte hands-free opplevelse.

Hearing Is Our Concern™

LEDER

Nytt år og nye muligheter. For mange en kjent klisje, men i dette nummeret kan dere virkelig få ideer til noe som kan gi nye muligheter. Det være seg kurs, utdanning, prosjektideer mm. For mange er det kanskje vanskelig å presse inn tid til prosjekter, eller man møter lite villige arbeidsgivere som er mer opptatt av inntjening enn utvikling og økt kunnskap.

Økt kunnskap er det eneste som driver faget vårt fremover, det gjelder seg å ta i bruk nye metoder, starte opp med nye ting eller utvikle det man har. Flere og flere har nå mastergrader de ønsker å bruke innen fagfeltet vårt, og jammen har vi ikke en ny doktor på gang. Vi gleder oss til å høre mer fra Peder etter hvert som han kommer i gang og har noe å presentere. Gratulerer til ham og til alle andre som i år har fått prosjektmidler fra Extrastiftelsen. La oss høre fra dere etter hvert.

Etter min mening er det på tide at vi begynner å vise oss mer. Det at styret nå fikk møte i Stortinget i fjor er en måte å vise oss på. En annen er å delta i diskusjoner og vise vår gode fagkunnskap ute i det offentlige rom. Diskusjoner går friskt i sosiale medier, brukere ønsker tips og råd og bruker erfaringer fra andre, fagfolk trenger på samme måte innspill fra kollegaer som har andre innfallsvinkler eller ideer man ikke selv har tenkt på. Mange steder er det mange fine samarbeidsprosjekt hvor både audioingeniører, audiopedagoger og audiografer jobber sammen.

Tinnitusplagede begynner å få gode behandlingstilbud flere og flere steder, og dette er utvikling. Både private øre-nese-halsleger og hørselssentralene tilbud behandling, men det er også mange andre som har behandlingstilbud. Vi presenterer i dette nummeret Landåsen, og håper vi kan presentere andre tilbydere i de neste utgavene av Audiografen.

I år skal vi arrangere Etterutdanningskurs på Hell, og komiteene er i gang med arbeidet. Start planleggingen allerede nå – første informasjon får du i denne utgaven.

Redaksjonen gleder seg til å presentere alt som rører seg, men vi er avhengig av tips fra dere. Januar er en stille måned så vi ble ekstra

glad når vi fikk vi inn et egenprodusert innlegg fra Arendal. Spennende og kjempebra med nye prosjekter. Vi ønsker flere slike. I mange tilfeller jobber vi sammen mot samme mål, og jeg er sikker på at vi i mye større grad kunne dratt nytte av hverandres erfaringer. Vi ønsker alle et inspirerende audiologisk år i 2015.

Siri Merete Bergseth
Styret, post@audiograf.no.

INNHOOLD

Prosjekt Hørselskoordinator

Veilederseminar 2015

Landåsen

EU 2015

Slik har vi det

Servicetilbudet i Molde

Screening av skolebarn i Bergen

Streiken

Ny master

Prosjektmidler Extrastiftelsen

6
8
11
12
14
14
17
18
20
26

REDAKSJONEN redaksjon@audiograf.no

Redaktør

Siri Merete Bergseth
Arbeidssted: Molde Sjukehus
Mobil: 913 14 803

Annonseansvarlig

Elin Barrock
Arbeidssted: Oticon AS
Mobil: 95 77 20 06

Redaksjonsmedlemmer

Elise Liverød Hagen
Arbeidssted: Dr. Kåre Lund-Iversen

Mona Elisabeth Hansen
Arbeidssted: Molde Sjukehus

Camilla Cornebo
Arbeidssted: SSHF Arendal

Varamedlemmer:

Pr. dags dato er det ingen varamedlemmer

Audiografens adresse:

Audiografen
v/Siri Merete Bergseth
Mali Furunesvei 3
6414 Molde

Deadline for materiell:

1/2015 - 9. februar
2/2015 - 11. mai
3/2015 - 24. august
4/2015 - 9. november

Annonsepriser:

Årsavtale 1: 4 x 1/2 side: kr 21 000,-
Årsavtale 2: 4 x 1/1 side: kr. 30 000,-
1/2 side enkeltannonse: kr. 7000,-
1/1 side enkeltannonse: kr. 9000,-

Forsidefoto:

Foto: shutterstock.com

Stillingsannonser:

1/4 side: kr. 2000.-
1/2 side: kr. 4000.-

Stillingsannonser blir automatisk lagt ut på nettet når bladet blir trykt!
Ønskes det at stillingsannonsen umiddelbart legges ut på våre nettsider www.audiograf.no no koster dette kr. 4000. Ekstrakostnader ved mangelfullt materiale tas opp med trykkeriet, og trykkeriet sender egen faktura på dette.

Abonnementspris:

Kr. 500.- pr. år

Layout og trykk: Merkur Grafisk AS

Merkur Grafisk er godkjent som svanemerket bedrift.

„Hansaton-God lyd.“

veneto

Veneto- For de som ønsker kvalitet og god lyd.

HANSATON
hearing & emotions

„Tinnitus? Vi har løsningen!“

Tinnitus Management
by HANSATON.

wave soul

Gode og fleksible løsninger ved tinnitusbehandling.

MEDUS AS

PB. 4 · 2712 Brandbu
Tlf. 61 32 90 50 · www.medus.no

[STYRET INFORMERER]

I disse dager jobber HLF fram sin handlingsplan for å få den klar til årets landsmøte i Molde. Vi har fått tilgang til et utkast, og ved siden av en generell styrking av dagens system innen hørsel ser vi en tydelig tendens til et kommunalt fokus. «En særlig utfordring i handlingsprogramperioden 2015-18 er å øke tilgangen på hørselsfaglig personell i kommunene». Dette kan etter vår mening ikke bety noe annet enn personell med minst bachelornivå, og dermed inkludere oss audiografer. At HLF har dette som et særlig satsningsområde er selvsagt meget gledelig. Kommunalt fastlønnstilsudd til audiografer via HELFO er et av våre forslag. Vi kan ikke se at dagens kommuneøkonomi har rom for nye profesjoner, men en avtale med HELFO og staten vil sikre en langsiktig satsing på kommunale audiografer.

Utkastet lager et godt utgangspunkt for en bred satsning innen forebygging og rehabilitering. Storsatsningen på Briskeby vil kunne gi HLF en bakgrunn å satse videre på. Målet til HLF er å etablere flere forsøksprosjekt. HLFs satsning som tilbyr av helsetjenester er spennende. Vi har selv erfaring med et rent interessepolitisk arbeide som ikke alltid fører frem, og forstår behovet for selv å sette spaden i bakken.

Styret jobber kontinuerlig med å få møter på et høyt politisk nivå. Sist besøk på Stortinget var med helsepolitikere, men vi satser videre på å få til et møte med arbeids- og velferdskomiteen. Det er tross alt NAV som betaler for alle de som havner utenfor arbeidslivet på grunn av for dårlig oppfølging av sine hørselsproblem. Vi gjentar utrettelig tallene fra Uhørt (2006) med et årlig estimat på 4,6 milliarder danske kroner pga hørselstap i aldersgruppen 50-64 år. At godt over halvparten av de helseskader som blir rapportert til Arbeidstilsynet er hørselsskader fokuser vi også på. Nøkkelen til forebygging er kompetanse, og også den delen av vår kompetanse bør komme landet til gode. Og når vi snakker om kompetanse – i 2015 er det igjen etterutdanningskurs. Vi håper så mange som mulig får muligheten til å delta der.

Styret
post@audiograf.no

Shutterstock.com

Leder:

Håvard Ottemo Paulsen
Gamle Strømsvei 35D
2010 Strømmen
Mobiltelefon: 948 02 805 (ikke sms)
E-post: haavard@audiograf.no
Arbeidsgiver: Akershus Universitetssykehus

Styremedlemmer:

Jorid Løkken
jorid@audiograf.no
Arbeidsgiver: AudioPlus AS

Erik Harry Høydal
erik@audiograf.no
Arbeidsgiver: Siemens AS

Kim Fredrik Haug
kim@audiograf.no
Arbeidsgiver: Starkey AS

Kristin Ødegård
kristin.o@audiograf.no
Arbeidsgiver: Molde Sykehus

1. vara
Camilla Mikkelsen, UNN (Tromsø)

2. vara
Kristin Haugnes, Medisan AS

3. vara
Hanne Ingeborg Berg,
Sandvika ØNH-senter

Styrket rehabiliteringstilbud til hørselshemmede i kommunen

Samarbeidsprosjekt mellom SSHF og Setesdalskommunene i Aust-Agder

AV JORUNN KNUDSEN, DINA RISDAL OG GRETE SKRETTEBERG

Helse- og omsorgstjenesteloven pålegger kommunen et overordnet ansvar for helse- og omsorgstjenester. I Agder-fylkene har de fleste kommunene derfor hatt kommunale hørselskontakter siden slutten av 1980-tallet. Hørselskontakten skal sørge for at hørselshemmede har mulighet for å få hjelp og oppfølging i egen kommune, og hørselskontakten skal i tillegg være et bindeledd mot Hørselssentral og Hjelpemiddelsentral.

Hørselskontaktene har ikke hatt noen formell kompetanse innen audiologi, og de har derfor fått grundig opplæring og oppfølging av Hørselssentralen og Hjelpemiddelsentralen i fylket.

Erfaringen vår med hørselskontakter i kommunene har stort sett vært god. Samtidig har vi også erfart at dette er en svært sårbar ordning. Hørselskontaktene har ikke hatt audiologisk kompetanse, og hvordan stillingen organiseres i kommunen har ofte vært tilfeldig.

I 2012 ble samhandlingsreformen innført. Hensikten med samhandlingsreformen var blant annet at det skulle innføres et mer helhetlig og sammenhengende pasientforløp til beste for den enkelte pasient. Dette krever gode samhandlingsrutiner både mellom tjenestenivåene og innad i de ulike tjenester. Samhandlingsreformen krever også høy fagkunnskap hos den som skal følge opp pasienten i kommunen, i tillegg til grunnleggende og kontinuerlig opplæring.

Samhandlingsreformen medfører at det i enda større grad enn tidligere er behov for audiologisk kompetanse på kommunalt nivå, i tillegg til at det legges til rette for bedre samhandlingsrutiner mellom 1. og 2. linjetjenesten.

Pilotprosjektet

Kommunene i Setesdalsregionen og Sørlandet sykehus har bevilget prosjekt-

midler for å prøve ut en modell med en audiograf som er ansatt både 1. og 2. linjetjenesten. Et delt ansettelsesforhold er et viktig ledd i å sikre samhandling mellom kommunene og helseforetaket og dermed sørge for at hjelpetilbudet blir så sømløst som mulig for sluttbruker.

Det er opprettet en prosjektgruppe bestående av deltakere fra LMT (Lokal medisinske tjenester) Setesdal, Sørlandet sykehus og NAV Hjelpemiddelsentral Aust-Agder.

Høsten 2014 ble audiograf Dina Risdal ansatt i stillingen som hørselskoordinator, og hun jobber 50 % stilling på Hørselssentralen i Arendal og 50 % stilling på Senter for lokalmedisinske tjenester Setesdal (LMT) på Evje.

Dina skal være Setesdalskommunenes fagperson innen audiologi. Samtidig er det svært viktig at stillingen er godt forankret i det audiologiske fagmiljøet på Hørselssentralen. På denne måten sørger man for at hun vedlikeholder kompetansen sin og at hun har mulighet for å drøfte ulike problemstillinger med andre i fagmiljøet.

Det er 7000 innbyggere i Setesdalskommunene. Setesdalskommunene har sammen opprettet et senter for lokalmedisinske tjenester (LMT) som har ansvar for organisering av medisinske tjenester til innbyggere i Bygland, Bykle, Evje og Hornes og Valle kommune.

LMT er lokalisert til Evje, og her har Dina arbeidsstedet sitt når hun jobber i Setesdal. På senteret er det laget et eget testrom med nødvendig audiologisk utstyr slik at hun kan gjennomføre aktuelle arbeidsoppgaver lokalt.

Hørselskoordinatorens hovedoppgaver i prosjektperioden vil være å sørge for at rehabiliteringstilbudet til hørselshemmede på lokalt nivå styrkes, og at

samhandlingen mellom aktørene på 1. og 2. linje nivå bedres.

Foreløpig ser vi for oss at hørselskoordinatorens viktigste arbeidsoppgaver er følgende:

- Gjennomføre høreapparatkontroller i Setesdal og omegn
- Servicetilbud med timeavtale
- Utrede behov for hørselstekniske hjelpemidler
- Informasjon og veiledning til nyoppdagede med hørselstap (informasjon om andre tjenester, rettigheter, lovverk etc)
- Ha et nært samarbeid med hørselskontaktene i Setesdal
- Vurdering av hørselshemmedes rehabiliteringsbehov i samarbeid med henvisende instanser
- Informasjonsarbeid/kompetanseheving av personell ved sykehjem, hjemmesykepleien, helsestasjon, PPT, primærleger, bedriftshelsetjenester, boliger for psykisk utviklingshemmede, flyktningmottak, etc.
- Bidra til samhandling mellom 1. linje og hørselsomsorg på 2.linje-nivå

Overføringsverdi

Samhandlingsreformen legger sterke føringer for hvilke tjenester funksjonshemmede skal motta i kommunene. Hørselshemmede i alle aldre har et stort behov for helhetlige og koordinerte tjenester, og vi håper at gjennomføringen av dette prosjektet vil vise at det er nødvendig med en audiologisk fagperson i kommunen for å kunne oppfylle kriteriene i samhandlingsreformen. Dersom en løsning med felles hørselskoordinator som jobber både i kommunene og i spesialisthelsetjenesten gir gode resultater, vil dette pilotprosjektet kunne ha stor overføringsverdi til andre kommuner i Norge. ©

SIEMENS

www.siemens.no/hearing

binax. Verdens første høreapparater som overgår normal hørsel i støy.*

Neste generasjon av BestSound Technology. Overgår normal hørsel i vanskelige lyttesituasjoner. Klinisk bevist.*

Med binax™, har teknologien nådd utenkelige høyder. binax leverer det essensielle for høreapparatbrukere: En utmerket balanse av hørbarhet, lyd kvalitet og individualitet.

Det er vitenskapelig bekreftet at denne enestående verdensnyheten hjelper brukerne med å forstå tale enda bedre enn personer med normal hørsel i vanskelige lyttesituasjoner som i restauranter og selskapsstøy.*

Dette siste gjennombruddet har blitt gjort mulig med det nye binax e2e wireless™ 3.0 datautvekslingssystemet, et virtuelt nettverk med åtte mikrofoner som leverer High

Definition Sound Resolution. Som et resultat, får brukerne en binaural hørselsopplevelse som tidligere var utenkelig.

De binaurale funksjonene aktiveres automatisk når det er behov for dem. Dette er mulig fordi binax tilhører bransjens mest energieffektive teknologier når det kommer til ekte binaural lydoverføring.

Siemens binax: Verdens første binaurale høreapparatteknologi som gir brukerne bedre enn normal hørsel i vanskelige lyttesituasjoner.*

For mer informasjon om binax og dens banebrytende teknologi, ta kontakt med Siemens Høreapparater AS eller les mer her:www.siemens.com/hearing

*To kliniske studier har vist at binax gir bedre enn normal hørsel i enkelte krevende lyttemiljø (University of Northern Colorado, 2014; Oldenburg Hörzentrum, 2013): Terskelen for gjenkjenning av tale (Speech Reception Thresholds - SRT) i cocktail-party-situasjoner ble forbedret med opptil 2,9 dB for brukere med mildt til moderat hørselstap og som brukte Carat binax eller Pure binax høreapparat med narrow directionality funksjon, sammenlignet med normal hørsel.

Veilederseminar ved HIST, desember 2014

Tradisjonen tro ble det holdt veilederseminar ved Audiografutdanningen i desember. Det varte fra kl. 11.00 onsdag 3. desember til ca. kl. 12.00 fredag 5. desember. Veiledere fra både høresentraler og private plasser deltok, i alt ca. 26 deltakere denne gangen.

TEKST: BERIT WOLD FJELLE

Etter lunsj dag 1 hadde Edel Solvoll, lektor ved fysioterapiutdanningen, både praktisk og teoretisk formidling om veiledning. Deltakerne hadde på forhånd mulighet til å sende inn veiledningsdilemmaer, og disse ble tatt opp og diskutert i gruppa. Det kunne gjerne vært flere av disse, så dette vil bli uthevet i neste års invitasjon.

Dag 2 startet med div informasjon fra Arne Vik. Status og utfordringer. Radiografutdanninga blir fra høsten en del av helse- og sosialfag, og på grunn av ny struktur vil vi ikke komme til å være program for Audiografutdanning. Den nye

strukturen tilsier at det blir et institutt bestående av ergoterapi, fysioterapi, radiografi og audiologi. Noe navn på instituttet er ennå ikke fastlagt.

Berit Wold Fjelle fortsatte så med å gå gjennom vurderingsskjema for praksisstudier. Mange lurte på vurderingskriteriene og dette ble gjennomgått og diskutert. Før praksisperioden i utredning skal det nå være to praksisforberedende dager, og vi håper studentene med det er godt rustet til å møte praksisfeltet. De skal der sette seg personlige mål, noe vi tror blir lettere å vurdere også for veileder.

Informasjon om skikkethetsvurdering ble gitt av Praksiskontoret ved Bente Storø. Det ble også gitt informasjon om at vi kommer på praksisbesøk der det er behov, og at det er viktig å ringe til utdanningen tidlig hvis man lurer på noe. Ellers ble det en god diskusjon der både PAU spurte veilederne, og veilederne fikk svar på forskjellige ting de lurte på.

Jon Øygarden snakket så om HIST taleaudiometri og høreapparatverifisering. Det viser seg at en stor andel praksisplasser nå benytter denne taleaudiometrien.

Etter lunsj ble det en runde på labben, der Anita Blakstad Nilsen og Jon Øygarden sto til rådighet. Anita orienterte om innholdet i labtimene, og dette heftet er tilgjengelig for alle. Det blir sendt med som vedlegg til de som skal ha student i praksis.

Dag 3 startet med at Marte Kristine Lindseth orienterte om digitale verktøy/Lync - bruk og muligheter for studenter og veiledere. Dette er nytt for mange men fortsettelse følger. Hun fortsatte med en gjennomgang av den nye pensumboka i audiometri. Den heter Basic Audiometri Learning Manual (BALM) og vil bli omtalt i et eget innlegg i Audiografen. I tillegg brukes Gelfand; Essentials of Audiology. Metodikk og symbolbruk ble gjennomgått.

Så får vi håpe at ny struktur ikke båndlegger økonomien vår, slik at vi kan fortsette med årlig veilederseminar. Vi fikk tilbakemelding på at desember var litt ugunstig for mange, så vi endrer sannsynligvis til november. Da med to hele dager på mandag og tirsdag. Dette vil det bli gitt nærmere informasjon om til våren. ©

Shutterstock.com

ALLE DREAM HØREAPPARATER ER PÅ KONTRAKT

DREAM er den nyeste høreapparatserien fra Widex. Vi kan nå tilby alle modellene i DREAM-serien

Høreapparatene i DREAM-serien har stor fleksibilitet og moderne design. Vi kan nå levere bak-øret modeller med tykk og tynn slange, og receiver-ledninger. Av i-øret-modeller kan vi levere både XP og CIC.

Med «TRUE INPUT» teknologi er DREAM er i stand til å behandle større lydtrykk inn på mikrofonen. Lyden blir derfor ikke dempet eller forvrengt og brukeren vil oppleve ren og klar lyd.

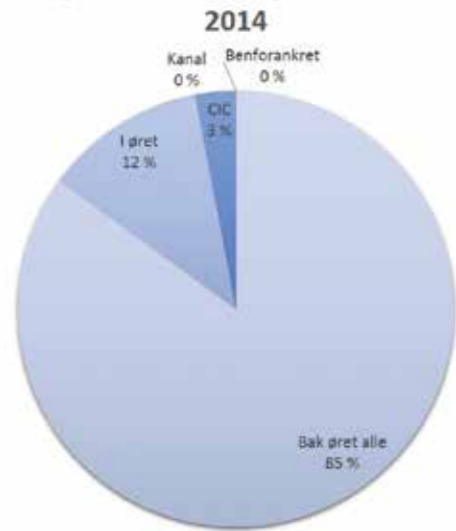
WIDEX DREAM™
TRUE TO LIFE SOUND

Ordre/bestillinger: 22 59 90 60
Teknisk/audiologisk support: 22 59 90 80

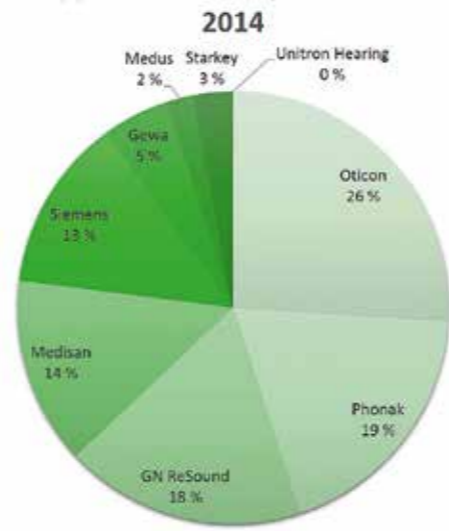
medisan

- du skal høre mye

Antall høreapparater fordelt på leverandør 4.kvartal

Antall høreapparater fordelt på leverandør 4.kvartal

Landaasen rehabiliteringssenter gir tilbud til pasienter med tinnitus og mb.Meniere

Landaasen Rehabiliteringssenter ligger i naturskjønne omgivelser i Landåsbygda i Søndre-Land kommune ca. 20 minutter fra Gjøvik. Landaasen er en rehabiliteringsinstitusjon i spesialisthelsetjenesten, og har avtale med Helse Sør-Øst RHF, men tar imot pasienter med plagsom tinnitus og mb.meniere fra hele landet.

TEKST: HANNE GILBERT FOTO: LANDÅSEN REHABILITERINGSSENTER

Landaasen feiret i fjor 100 års jubileum, og har hatt tilbud om rehabilitering innen tinnitus siden begynnelsen av 1990-tallet.

Landaasen tilbyr et sammensatt rehabiliteringsopplegg for pasienter med plagsom tinnitus og mb. Meniere. Den overordnede behandlingssideologien til Landaasen er ”aktiv kunnskap”. Dette innebærer at pasientene under oppholdet presenteres for kunnskap og verktøy som den enkelte aktivt kan benytte i sin egen rehabilitering. Tilbudet er gruppebasert og gis som døgnopphold med varighet på tre uker og deretter et oppfølgingsopphold over to uker. I forkant av begge oppholdene får pasientene tilsendt kartleggingsskjemaet Tinnitus Handicap Inventory (THI), som kartlegger i hvilken grad tinnitus innvirker på den enkeltes hverdagsfungering. THI brukes som et redskap i individuell veiledning samt for å måle av effekt av rehabiliteringen fra grunnopphold til oppfølgingsopphold.

En stor del av rehabiliteringstilbudet består av undervisning, og det er tilkoblet teleslynge i undervisningsrommet. Oppmerksomhetstrening og endring av hvordan man forholder seg til tinnitus og vanlige følgetilstander, er områder som vektlegges i undervisningen. Temaer som blant annet søvn, stress og sosialdelaktelse blir presentert. I tillegg til Jastreboff’s nevrofysiologiske modell for tinnitus og nedsatt lydtoleranse er kognitiv atferdsterapi (KAT) og Acceptance

and Comittment Therapy (ACT) sentrale terapeutiske retninger det jobbes ut i fra. Pasientene tilbys individuelle veiledningssamtaler med sykepleier, spesialsykepleier eller psykologspesialist. Rehabilitering er en prosess som ofte kan ta tid og pasientene veiledes blant annet i å arbeide systematisk med mål og tiltak som de skal videreføre etter de kommer hjem. For å fremme en aktiv rehabiliteringsprosess benyttes gruppearbeid og selvrefleksjonsoppgaver med utgangspunkt i undervisningen. I følge pasientene er erfaringsutvekslinger med fokus på mestring, og det å møte andre i lignende livssituasjon også en viktig del av rehabiliteringsprosessen. Likemannsarbeid er også en sentral komponent i tilbudet som gis.

Erfaringsmessig har pasientene ofte et sammensatt symptom-bilde, og konsultasjon hos lege kan gis ved behov. En stor del av deltakerne sliter med følgetilstander som blant annet muskelspenninger, hodepine og ulike smertetilstander som igjen kan forverre deres tinnitus.

Under oppholdet får deltakerne individuell oppfølging av fysioterapeut, som også er deres primærkontakt. Fysioterapeutene kan veilede i forhold til fysisk aktivitet, trening, kroppsbewissthet og avspenning. For uten rehabiliteringstilbudet som gis, ligger Landaasen i rolige omgivelser med vakker natur og stille skogstier som inspirerer og innbyr til fysisk aktivitet. I nærområdet finnes det på vinterstid oppkjørte skiløyper, og dersom man ønsker det er det mulighet for å låne blant annet sykkel, truger eller spark. Et stort antall av pasientene har nedsatt hørsel og har behov for hjelpemidler i hverdagen. Det vil under oppholdet være mulighet for utprøving og justering av tekniske hjelpemidler hos audiograf. Landaasen tilbyr også mulighet for veiledning og rådgivning hos sosionom med tanke på utfordringer relatert til arbeidssituasjon.

Dersom en pasient har plagsom tinnitus eller mb.meniere, og er motivert for et rehabiliteringsopphold på Landaasen, kan fastlege eller øre-nese-hals spesialist sende henvisning til regional koordinerende kontor i helseforetaket pasienten bor. En viktig målsetning for rehabiliteringstilbudet er å hjelpe pasientene til økt innsikt i egen situasjon, samt veiledning i mestringstrategier for å oppnå bedre livskvalitet i hverdagen. På denne måten kan flere av pasientene også delta aktivt i yrkeslivet. For ytterligere informasjon om tilbudet, se Landaasen sin hjemmeside. <http://www.landaasen.no/> ©

**Hør mindre
Opplev mer**

Problemet er ikke alltid at man hører for lite. Tvert imot. Høreapparater forsterker alle lyder, til og med forstyrrende bakgrunnslyder. Det finnes en løsning - som minsker avstanden til taleren, reduserer støy og gir klar og tydelig lyd. Kompletter høreapparatene med Comfort Digisystem.

Opplev forskjellen på comfortaudio.no

Comfort Audio
HEAR THE FUTURE

Velkommen til Etterutdanningskurs 2015

Rica Hell Hotel, Værnes 17. og 18. september
All påmelding skjer elektronisk.

Kursavgift:

Medlemmer	1 dag	2 dager	Før 1.juni Etter 1.juni
	500	1000	
Ikke medlem	1000	2000	Før 1.juni Etter 1.juni
	1 dag	2 dager	
	1500	3000	
	3000	4000	

Hotell og dagpakke:

Overnatting med fullpensjon 17. – 18.sept	
I enkeltrom:	1810,-
Pr pers i dobbeltrom:	1610,-

Overnatting inkludert frokost 16.-17.sept:	
I enkeltrom:	985,-
Pr pers i dobbeltrom:	617,50

I tillegg kommer:	
Dagpakke 18.sept:	665,-
Festmiddag:	750,-

Festmiddag:

Festmiddagen inkluderer drikkepakke (aperitif, 3 glass vin til maten og kaffe)	
De som ikke har overnatting med fullpensjon, må også betale:	
Dagpakke for torsdag 17.sept:	kr 665,-

Dagpakke inkluderer:

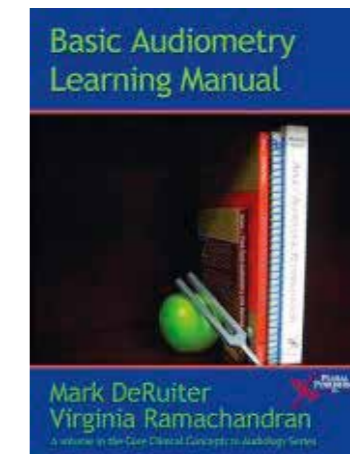
Lunsj.
Pause med kaffe, kaker og frukt
Leie av konferansesal/møterom

Middag onsdag kveld må hver deltager ordne selv.
Registreringsavgift til konferansebyrået kommer i tillegg på kr. 375,- + moms pr. person
Fulltidsstudenter med gyldig studentbevis slipper å betale kursavgift, men de må betale dagpakke og reistreringsavgift.

Påmelding gjøres på
www.ksci.no.
Siden vil åpne i løpet av
februar/mars.

Mark DeRuiter og Virginia Ramachandran.

"BASIC AUDIOMETRY LEARNING MANUAL"

AV: MARTE KRISTINE LINDSETH

Litteraturtipset denne gangen er litt snålt. Det er nemlig et lesetips som passer nokså dårlig for deg som vanligvis leser Audiografen! Men kanskje syns du det er et interessant tips likevel?

Husker du ditt første møte med SAME-bøkene? De fleste av norske, yrkesaktive audiografer har hatt et tett og godt forhold til de hvite bøkene med stemmegaffer på i sin egen studietid, sjøl om enkelte svenske uttrykk i blant kanskje bidro til en viss forvirring. ("Hvorfor vil audiografen ha BRUS i det motsatte øret til pasienten?") Metodeboka og håndboka har fungert fint i mange år, den ene som ei "oppskriftsbok" på gjennomføring av ulike tester, den andre som en referanseressurs m bra oversiktsbilde.

Nå har audiografutdanninga bestemt seg for å kutte ut SAME-bøkene som pensumlitteratur for audiografstudenter, og årets førsteklasse (BAU2014) som skal ut i sin første praksisperiode etter påske har ikke brukt den i teorisammenhenger eller ferdighetstrening. Bakgrunnen for dette er at utdanninga ønsket seg bøker som hadde en tydeligere "lærebokprofil", en bedre pedagogisk oppbygning. Til tross for nye opplag og opptrykk, har nok SAME-bøkene blitt litt daterte med årene som har gått. De tar for seg flere tester som ikke er så vanlige i klinisk sammenheng i dag, og mangler dybde på andre områder som har blitt mer sentrale siden bøkene ble skrevet.

Audiografene på utdanninga forsøkte å orientere seg om mulige nye lærebøker til studiet ved å titte på ulike nettsider, søke på hva som finnes tilgjengelig for kjøp fra store nettbutikker som amazon – og så brukte vi litt jungeltelegraf og snakket med bekjente innen det audio-

logiske miljøet. Valget falt til slutt på "Basic Audiometry Learning Manual" (forkortet: BALM) av forfatterne Mark DeRuiter og Virginia Ramachandran. Boka er en del av en større serie - "Core Clinical Concepts in Audiology", som er utgitt på forlaget Plural Publishing inc.

BALM er ei kombinert teori- og arbeidsbok, hvor det er delt opp i kapittel for hvert tema. I innholdsfortegnelsen finner vi ulike audiologiske tester rettet mot utredning av voksne – rentoneaudiometri, taleaudiometri, impedanstester og stemmegaffelprøver. I tillegg finnes det kapittel som tar for seg andre sider ved det å møte pasienter i en klinisk sammenheng, både pasientmottakelse/anamnese og journalføring. Hvert kapittel starter med en introduksjon som forklarer hensikten og oppgir læringsmål for kapitlet.

Som eksempel kan vi se på kapitlet om otoskopering: Boka forklarer sammenfallende øregang, beskriver hva et otoskop er og hvordan det skal betjenes og forklarer hva studenten kan forvente å se i et friskt og normalt fungerende øre. Så nevnes en rekke mulige tilstander m bilder/skisser og beskrivelser samt anbefalinger om når audiografen bør henvisne pasienten videre til en lege. Kapitlet avsluttes med ulike oppgaver, knyttet til observasjon (hva kan du lære av å se andre otoskopere?), øvelser (hva må du tenke på når du sjøl skal otoskopere?) og en tegneoppgave hvor studenten oppfordres til å lage en skisse over det audiografen kan se gjennom et otoskop – i tillegg til flere spørsmål i tekstform som tar for seg innholdet i kapitlet.

Audiografutdanninga syns den nye boka er ei svært god bok, som har stor verdi som et middel til læring – men ikke

så stor relevans for yrkesaktive audiografer:-) Som nevnt er boka en del av en bokserie med ulike kliniske fokusområder. Ei hel bok i denne serien er viet rentoneaudiometri og maskering, en annen omhandler rehabilitering for voksne. BALMs oppbygning er i tråd med audiografutdanningas idealer for studentaktiv læring, og med definerte læringsmål bevisstgjør den studenten om sin egen læringsprogresjon – og den passer også godt inn i måten vi beskriver de ulike emnene i studieplanen vår.

I tillegg til BALM, bruker vi fremdeles Gelfand-boka og Hearing in Children som pensumbøker. BALM inneholder ingenting om utredning av barn, og heller ingenting om OAE og ERA-målinger. Gelfand er mer omfattende på de ulike områdene, samtidig som også den gir en fin oversikt for studentene. (I tillegg er Gelfand viktig også i andre fagområder enn utredning - for eksempel brukes kapittel 1 i psykoakustikken.) I tillegg til disse bøkene, bruker utdanninga også Jon Øygarden sin avhandling "HiST Taleaudiometri" og den nye, norske standarden for "Akustikk, audiometriske metoder, Del 1: Rentoneaudiometri ved luft- og benledning". Denne standarden er både en internasjonal og en europeisk standard, og verd å merke seg fra denne er at vi nå lærer studentene de internasjonale symbolene for maskert luftledning, røde trekanter for høyre øre og blå firkanter for venstre øre. (Disse kan du se på forsida til Gelfand også.)

Hvis du ble nysgjerrig på den nye litteraturen for førsteklasingene, kan du jo be biblioteket der du bor om å bestille et fjernlån til deg? Husk at du kan få tilsendt bøker fra HiST-bibliotekene for utlån på ditt lokale bibliotek, helt gratis! ☺

Slik har vi det: Sandefjord Øre Nese Hals

I hvalfangstbyen Sandefjord finner du Sandefjord Øre Nese Hals. Vi holder til i store, moderne lokaler i Sandefjord Helsepark. Her er vi samlokalisert med bl.a. apotek, fastleger, fysioterapeuter, tannleger, bedriftshelsetjeneste, treningscenter og mange flere.

TEKST: WENCHE STRØM M. KOLLEGAER

Sandefjord Øre Nese Hals blir drevet av avtalespesialist Jan Philip Junker Eikeland. Han tok over praksisen etter Dr. Strømme i 2008, etter å ha jobbet bl.a. som overlege ved Tønsberg sykehus.

Sykepleier Sigríður Sigurðarðóttir tar prikktester og vaksinerer mot ulike aller-

gier, i tillegg arbeider hun med søvnregistrering for å hjelpe de som snorker/har søvnapné.

Sykepleier Jeanette Dahl er også opptatt av søvn, og jobber med alvorlige søvnsykdommer og tilpasning av CPAP/pustemaskin.

Helsesekretær Maria Halvorsen jobber utrettelig bl.a. med å holde styr på pasienter, timelister og oss andre som jobber her.

Audiografene BaoVu Vy og Wenche Strøm gjør hørselsutredninger og tilpasser høreapparater og annet hørselsteknisk

utstyr der det er nødvendig. Det blir også endel samtaler med tinnituspasienter, og tilpasning av lyttetekniske hjelpemidler til disse.

Vi har et nært samarbeid med HLF lokalt, med bl.a. samarbeidsmøter og årlig deltakelse på foreningens medlemsmøter.

Som alle vet, så trengs det mer kunnskap hos de ansatte ved alders- og sykehjem når det gjelder hørsel og høreapparater. Vi tilbyr derfor opplæring av nøkkelpersoner ved institusjoner i kommunen, slik at deres beboere kan få den hjelpen de trenger.

Selv om snøen ligger som et hvitt teppe over byen vår akkurat nå, så merkes det at våren kommer om ikke alt for lenge (forhåpentligvis) – sola varmer og snøen smelter.

Sandefjord Øre Nese Hals ønsker alle kollegaer rundt om i det ganske land en fin vår! ☺

Til venstre når du ser på bildet: Wenche Strøm, BaoVu Vu, Jeanette Dahl, Maria Halvorsen, Jan Philip Junker Eikeland og Sigríður Sigurðarðóttir

Servicetilbudet ved hørselssentralen i Molde

På bakgrunn av HLF sin spørreundersøkelse og diskusjoner på facebook, har vi ved hørselssentralen i Molde lyst til å fortelle om hvordan vi har løst serviceutfordringene her hos oss.

Det hele startet for 26 år siden. Da ble May Sidsel Bjørseth ansatt som sekretær, med tanke på at hun skulle ta seg av service på høreapparatene og å hjelpe de pasientene som kom innom hørselssentralen. Dette kunne være alt fra rens av propp, filterskifte til bytte av slanger. I mange år var hun alene om denne oppgaven, sammen med mange andre sekretær oppgaver. I dag har vi 3 sekretærer fordelt på 2 stillinger. May Sidsel er still going strong og lærer opp de som kommer etter henne. Her er ikke sekretærene "bare" en sekretær slik vi kjenner tittel og arbeidsoppgaver, de er gull verdt for både pasientene og oss audiografer. Sekretærens servicefunksjon frigjør mye tid for oss audiografer, slik at vi kan konsentrere oss om hørselstester, tilpassing av høreapparat og kontroller på dem. Dette gjør også at pasienter med behov for kontrolltime, har mulighet til å få det innen kort tid. Utover det har vi automatisk innkallelse til kontroller etter 6 mnd fra tildelt høreapparat og etter 1 år. De aller fleste ønsker innkallelse 1 gang pr år. Trenger de hjelp før den tid, kommer de bort i "luka" som vi kaller det.

Pasientene som trenger service eller annen hjelp med sine høreapparater, kommer jevnt utover dagen fra vi åpner kl 08 til vi stenger kl 1530. Telefontid har vi så lenge vi har åpent, så spørsmål pr telefon, får svar med en gang. Finner man ikke løsning på problemet over telefon, kommer ofte pasienten innom med høreapparatene eller sender dem i posten. Problemer elimineres ofte bort pr telefon. Dette kan være en-

Til venstre på bildet: May Sidsel, Liv Janne og Synnøve

kle ting som at høreapparatene piper i øret. Sekretærene kommer ofte med tips og råd på hva årsaken til dette kan være, og som regel stemmer antagelsene.

Sekretærene renser ørepropper, bytter filter, domer, bytter slanger/recievere, sjekker høreapparat og sender høreapparat til reparasjon hvis det trengs. De fyller ut reparasjonsseddel selv. I perioder kan det være heftige dager med service. Med 5 audiografer, blir det en del pasienter som ønsker service og hjelp.

I tillegg til servicefunksjonen, sender de ut timer, pakker post, henter post og bestiller slanger, domer, filter og ellers alt som de ser det begynner å bli tomt for.

Den servicen vi tilbyr, synes vi er unik og det har vi fått mange tilbakemeldinger på fra pasientene også. Derfor synes vi det er kjekt å fortelle til andre audiografer hvordan vi praktiserer det her. ☺

Real Ear to Coupler Difference

Affinity Setter standarden for tilpasninger

Interacoustics

ABR/OAE Vestibularis utstyr Høreapparatverifisering Mellomøreanalysator Audiometri

Interacoustics er et verdensledende selskap innen audiologisk diagnostisering relatert til hørsels- og balanse måling. Vi er en erfaren støttespiller for hele det profesjonelle audiologiske nettverket som i sin søken etter nyutvikling ønsker fokus på høy grad av integrasjon og reell brukerverdi.

Interacoustics Tel: 23 25 61 00 Fax: 23 25 61 10 info@interacoustics.no interacoustics.com

Tilpasse høreapparater til barn?
Kjør RECD på AFFINITY med enten pasientens egen formstøpte propp eller med en tympanometri ørepropp for en rask og enkel måling.

Kort testtid - Kun 30 sekunder må barnet holde seg i ro.

Affinity fungerer med høreapparater uavhengig av produsent.

NOAH-kompatibel.

Ta gjerne kontakt med Interacoustics Norge for en demonstrasjon.

Du skal høre begge sider

Audéo Q90 312T er først og fremst et diskret og moderne høreapparat med en fantastisk lydbehandling.

Vår unike Binaural VoiceStream Technology™ registrerer talesignalet og streamer lyd mellom apparatene, slik at brukeren hører tydelig på begge ører. Funksjonen gjør at man hører og forstår bedre, selv i de mest utfordrende lyttemiljøer.

Phonak Audéo Q

www.phonak-bestilling.no

PHONAK
life is on

Screening av skolebarn 1.trinn i Bergen Kommune

Bergen Kommune har avtale med Helse Bergen v/Høresentralen om gjennomføring av hørselsmåling av alle barn i 1.klasse.

TEKST: MARIANNE CORNELIUSSEN

Avtalens formål er å sikre barns rett til helsehjelp knyttet til undersøkelse av hørsel. Målet er å oppdage hørselstap tidligst mulig.

Ved å gjennomføre testen på skolen slipper foreldre/foresatte å ta seg fri for å følge barnet. Kvaliteten på målingen kan ofte være bedre enn på helsestasjonene hvor det kan være mye støy.

Planleggingen av arbeidet er viktig slik at vi får gode avtaler med hver skole. Vi varslers skolen pr e-post slik at egnet rom skal være ledig og klasselister skal ligge klar når audiografen kommer til skolen.

Elevene kommer inn i grupper, litt avhengig av rommet vi er tildelt. De fleste elevene synes de er veldig spennende å bli målt.

Foreldrene får beskjed på ukeplanen at vi kommer til skolen, men dette er skolens ansvar å informere om.

De elvene som er fraværende den dagen vi er på skolen får tilsendt brev fra oss med tilbud om å komme til høresentralen og få utført screening.

Elever med «usikre funn» får tilsendt time til audiometri ved Høresentralen og blir fulgt opp videre etter behov.

Antall elever i 1.klasse i Bergen ligger på ca 3000 elever og vi er flere som deler på screeningsarbeidet. En har ansvaret for å bestille skolene og en har ansvaret for sluttrapportene for hver skole. Rapporten inneholder oversikt over elever som ikke har møtt, elever med usikre funn osv.

Hvor mange elever med hørselstap som vi fanger opp hvert år er noe varierende, men vi ser stadig at denne jobben er meningsfylt og viktig. ©

Linda Borren, Marianne Corneliusen, Ingunn Eide og Bente Brungodt.

Streik mot foreslåtte endringer i arbeidsmiljøloven onsdag 28. januar

En samlet fagbevegelse, hovedorganisasjonene YS, Unio og Delta, stod bak oppfordringen til politisk streik mot de foreslåtte endringene i arbeidsmiljøloven.

AV: SIRI MERETE BERGSETH

Til sammen representerer de 1,5 millioner medlemmer. Deltas hovedstyre oppfordret Deltas medlemmer til å delta i den politiske streiken og på markeringene som var planlagt – og noen audiografer tok oppfordringen.

Hovedparolen var «Forsvar arbeidsmiljøloven». Hovedorganisasjonene mener forslaget flytter makt fra arbeidstakerne over til arbeidsgiverne, og svekker fagforeningenes muligheter for å ivareta arbeidstakernes interesser. Deltas leder Erik Kollerud sier at dagens lovverk åpner for all den fleksibilitet som de ansatte, spesielt innen hardt pressede yrker som hele og omsorg, er tjent med. Regjeringen vil med det nye lovforslaget gi arbeidsgiverne større makt til å diktere forholdet mellom fritid og arbeidstid. Det er det motsatt av et moderne arbeidsliv.

De frykter de foreslåtte endringene vil blant annet føre til:

Midlertidige stillinger blir vanligere.

I dag er det bare tillatt å ansette midlertidig ved midlertidig behov. Regjeringens forslag er at alle stillinger skal kunne lyses ut midlertidig i inntil ett år, selv om arbeidsoppgavene ikke er midlertidige.

Mer pålagt overtid – uten overtidsbetaling

Regjeringen foreslår at overtid skal øke fra 10 til 12 timer pr. uke og fra 25 til 30 timer pr. mnd. selv om det ikke foreligger en lokal avtale. Det betyr at du kan pålegges mer overtid i en periode, men mindre i en annen. Du kan ikke selv bestemme når du skal jobbe mye eller lite overtid. Det gir liten frihet og fleksibilitet for arbeidstakerne. Samtidig utvides adgangen til å avtale gjennomsnittsberegning av arbeidstid noe som medfører at du må jobbe flere timer til vanlig lønn for du har rett på

overtidsbetaling. Det blir da billigere for arbeidsgiver og pålegge overtid og det blir mindre penger i lønningsposen.

Større press for søndagsarbeid

I dag er det forbudt med søndagsarbeid med mindre arbeidets art gjør det nødvendig. Regjeringen foreslår at det skal være tillatt med søndagsarbeid når arbeidets art gjør det nødvendig. Lovligheten av søndagsarbeid vil gå i arbeidsgivers favør. I tillegg fremmes det forslag om at man skal kunne jobbe i fem søn- og helligdager på rad, der det i dag er regelen om to dager.

Kollektiv søksmålsrett forsvinner

I dag kan man gå til sak mot arbeidsgiver hvis de mener det foregår ulovlig innleie i bedriften. Det foreligger nå forslag til at arbeidsgivere kan lovlig drive innleie av arbeidskraft, så lenge de

inneleide ikke selv reiser sak. I frykt for muligheten for videre arbeid vil ingen gjøre dette.

YS, Unio og LO stod sammen i nærmere 200 markeringer over hele landet. Det var tydelige og engasjerte appeller, variert og god underholdning og, ikke minst, et imponerende fremmøte av medlemmer som ville si kraftig i fra om motstanden mot de foreslåtte endringene i arbeidsmiljøloven. De blåkleddede Delta-medlemmene var godt synlig da en samlet fagbevegelse ropte et kraftig varsko mot endringer i arbeidsmiljøloven 28.januar.

Kampen er ikke over

Kampen er ikke over med denne markering. Fagorganisasjonene vil fortsette å påvirke politikerne frem til saken skal behandles i Stortinget, sier Kollerud. ☺

POLITISK STREIK

- En politisk streik, eller politisk demonstrasjonsstreik, er en kortvarig nedleggelse av arbeidet for å markere en politisk oppfatning.
- Det er frivillig å delta i politisk demonstrasjonsstreik.
- En politisk streik kan ikke brukes for å markere misnøye mot eller påvirke bestemmelser i gjeldende tariffavtale.
- En politisk streik skal ikke føre til risiko for liv og helse eller store økonomiske eller samfunnsmessige verdier.
- Politiske streiker kan være lokale eller landsomfattende, og omfatte grupper av medlemmer eller alle medlemmer.
- Politisk streik som omfatter Deltas medlemmer skal godkjennes av Deltas hovedstyre. Det er praksis at det sendes varsel til berørte arbeidsgivere i god tid før en politisk streik iverksettes.

GRATULERER

Gratulerer til Peder Heggdal som har fått doktorgradsstipend. Det er Helse Vest som tideler forskningsmidler til Peder med prosjektet som har tittelen: Functional-structural reorganisation of the neuronal network for auditory perception after unilateral hearing loss. Det var hard konkurranse om forskningsmidlene og Peder er en av 75 som fikk forskningsmidler av totalt 291 søkere. Vi gleder oss å høre mer fra Peder i fremtiden.

KURSOVERSIKT 2015

TeMA hørsel 25.-27- mars. Malmö. www.nas.dk
EU2015 17.-18. September. Hell. www.audiograf.no
AAA, American Academy of audiology 25. – 28. Mars. San Antonio, Texas.

International symposium on auditory and audiological research. ISAAR 2015 26. – 28. August. Nyborg, Danmark. www.isaar.eu

XXIV Biennial Symposium of the International Evoked Response Audiometry Study Group (IERASG) 10. – 14. Mai. Busan, Korea. www.ierasg2015.org

Third International Conference on Cognitive Hearing Science for Communication 14. – 17. Juni. Linköping, Sweden

2.nd international conference on hyperacusis 9. – 10. Juni. London www.hyperacusisresearch.co.uk

9.th annual conference TRI tinnitus symposium 7. – 10. Juni. Ann Arbor, Michigan www.tri2015.org

For flere kongresser:

<http://www.worldaudiology.com/events/>
<http://www.audiologyonline.com/event-calendar/>

Ny og annerledes masterutdanning

– for de som ønsker å jobbe med blinde og svaksynte

Andelen syn –og hørselshemmede i befolkningen øker, og med økende alder er det flere som har kombinerte syn- og hørselstap.

TEKST: INGER LEWANDOWSKI FOTO: STEIN HOFVE

(Re)habilitering av mennesker med sansetap krever kunnskap om ulike former for sansetap og hvilke konsekvenser det får for mennesker i alle aldre. For noen er disse sansetapene så alvorlige at livskvaliteten blir kraftig redusert. For at barn, voksne og eldre som med syn og/eller hørselstap skal kunne delta i læring, arbeid og samfunnsliv, har de ofte behov for spesiell utredning, opplæring, oppfølging, samt spesialpedagogiske tiltak og tilrettelegging.

Synstap og hørselstap medfører utfordringer som ikke kan ivaretas av medisinskfaglig kompetanse alene. Informasjon, bruk av hjelpemidler og fysisk tilrettelegging i hjemmet, skole, arbeid eller sykehjem er tiltak som kan kompensere for sviktende syn og hørsel og bidra til en bedre hverdag. Omgivelsenes kunnskap og holdninger er også viktig i denne sammenheng, og vi vet at det er lite oppmerksomhet rundt synstap alene eller i kombinasjon med andre sansetap. Det er derfor behov for ulike fagfolk som har kunnskap om synsfunksjonens anatomi, fysiologi og nevrologi, så vel som sosial, psykososial, pedagogisk og praktisk betydning av synshemmingen. Det økende behovet for kompetanse om kombinerte syn- og hørselstap gjør at en master i synspedagogikk og synsrehabilitering vil være særdeles nyttig sammen med en fagbakgrunn som audiograf med kompetanse om hørselstap i alle aldre.

Mandag 26. januar var det oppstart for Høgskolen i Buskerud og Vestfold og Göteborgs Universitet sin nye master

i synspedagogikk og synsrehabilitering. Mastergraden er utviklet i et nordisk samarbeid med Universitetet i København ved Kennedy Senteret, Instituttet for blinde og svaksynede, og Statped Sør-Øst Fagavdeling.

– Dette blir en annerledes masterutdanning, sier førsteamanuensis Helle K. Falkenberg, som er utdanningens faglige kontaktperson. – Først og fremst er dette et helt nytt fagfelt som det er stort behov for, innen tilrettelegging for skole, fritid, arbeidsliv og pensjonisttilværelse for personer som er blinde eller svaksynte, og for synsrehabilitering der hvor dette er mulig. Utdanningen er tverrfaglig, noe vi tror vil gjøre den enda mer interessant. I det første kullet er det studenter med bakgrunn som synspedagoger, lærere, vernepleiere, optikere, sykepleiere, øyesykepleiere, økonomer og pedagoger. Og det vil være mulig å delta på studiet ved siden av jobb, da det foregår på deltid over totalt fire år/8 semestre.

Studiekoordinator Vibeke Sundling forteller at det vil være to – maksimalt tre – samlinger hvert semester for alle studentene. Disse vil til en stor grad være på Kongsberg, men noen av samlingene vil også bli lagt til Oslo, Göteborg og København. Store deler av studiet vil være nettbasert. Det vil altså være gode muligheter for å kombinere studiet med familie og jobb.

Mer spennende hverdag

– Jeg mener at den enkelte yrkesutøver med en slik masterutdanning vil få en mer spennende hverdag, sier Vibeke Sundling. – I Norge er det i dag omtrent 100.000 personer som har en synshem-

ming. Mange av disse får ikke den hjelpen de trenger for å kunne fungere optimalt i skole, arbeidsliv eller i fritiden, mens andre ikke får et godt nok tilbud om rehabilitering. Dette studiet retter seg inn mot å gi personer som er i kontakt med blinde og svaksynte, kunnskaper og ferdigheter for tilrettelegging, opplæring, rehabilitering og rådgiving for personer i alle aldre med synsnedsettelse.

– Blant annet er det uttalt norsk eldrepolitikk at det skal tilrettelegges for at eldre skal kunne bo lengst mulig hjemme, og vi vet at det er stort behov i skolen for utdannet personell som kan tilrettelegge slik at barn og unge med synshemminger får optimalt utbytte av undervisningen. Da er kompetanse om synet og synsforholdene viktig, sier Sundling. – Denne masterutdanningen gir kompetanse som kan brukes i mange sammenhenger.

Tverrfaglig og praktisk rettet

Masterutdanningen er tverrfaglig, noe som betyr at det vil være åpent for personer med en bachelor fra forskjellige fagretninger. Folk fra ulike profesjoner har allerede meldt sin interesse til Helle Falkenberg, og hun kan bekrefte at studiet passer for helsepersonell, pedagoger og andre som har kontakt med blinde og svaksynte i ulike sammenhenger. Det at flere profesjoner er sammen på denne måten, vil gi bedre grunnlag og forståelse for forskjellige fag, tilbud og problemer, mener hun. Det vil også gi bedre forståelse av begreper, språk og kulturer mellom de forskjellige yrkesgruppene.

Det Nye
Store innen
hørselsomsorg

Ny
mindre miniRITE

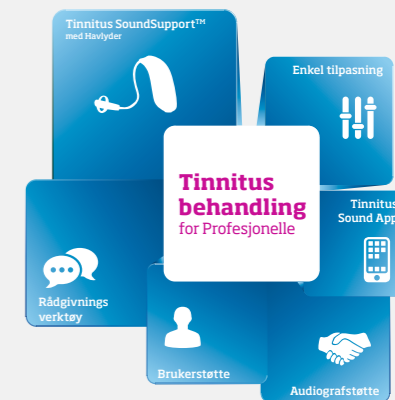

Oticon | Alta2

Med Oticon Alta2 Pro Ti introduserer vi en ny generasjon avanserte høreapparater.

Den nye familien er bygget på vår siste BrainHearing teknologi og blir drevet av den nye Inium Sense plattformen. Inium Sense leverer 30% mer prosessorkraft, noe som gir brukerne flere fordeler. Opptil 20% forbedret oppfattelse av svak tale. Innebygget Tinnitus SoundSupport.

Ny mindre, vannavvisende miniRITE modell, som sitter mer behagelig bak øret.

Ta kontakt med Oticon for mer informasjon på telefon 23256100 eller se Oticon.no for å lære mer.

oticon
PEOPLE FIRST

– Først og fremst er dette et helt nytt fagfelt som det er stort behov for, innen tilrettelegging for skole, fritid, arbeidsliv og pensjonisttilværelse for personer som er blinde eller svaksynte, og for synsrehabilitering der hvor dette er mulig.

– Ved å tilby felles utdanning for personer med ulik bakgrunn, vil enkelte fag sikkert være mer kjent for noen, men vanskelig for andre, sier Falkenberg. – Utdanningen gir mulighet til at den enkelte kan søke om å få godkjent inntil 60 studiepoeng av totalt 120 med bakgrunn i tilsvarende utdanning på masternivå.

Falkenberg og Sundling er opptatt av at utdanningen er praktisk rettet. Det vil si at en god del vil dreie seg om direkte jobbing med pasienter. Hospitering vil kunne foregå både på Statsped Sørøst fagavdeling Syn i Oslo, men også på tilsvarende senter (IBOS) i København. Deltakerne vil umiddelbart og i løpet av studiet kunne ta i bruk sin nye kunnskap på eget arbeidssted.

Fordypning vil kunne gjøres i ett av fire valgfag: Mobilitet: Orientering og forflytning, Optometrisk synsrehabilitering, (Re)habilitering, syn og hjerneslag og Universell utforming.

God og rimelig investering

Vibeke Sundling forteller at denne masteren inngår som et ordinært studietilbud, og at det derfor ikke er noen kursavgift. Det eneste som må betales er en semesteravgift på under 900 kr til undervisningsstedet for hvert semester. Kostnadene for reise og opphold må dekkes av hver enkelt.

– Vi er overbeviste om at dette er en god investering for kompetanseheving innen offentlige og private virksomheter, sier hun. – Her har man et stort potensiale til å utvikle en svært nyttig samfunnstjeneste, og kan

være med på å etablere optikernes rolle innen helse, rehabilitering og omsorg. Kunnskapen som tilegnes vil være nyttig i mange sammenhenger. Ikke minst gjelder dette kommunikasjon med både pasienter og annet helsepersonell. Her får deltakerne et pedagogisk verktøy for å gi råd, veiledning og formidling.

– For deltakere som ønsker å utdanne seg videre etter denne masteren, gir den kompetanse til å søke videre på en PhD. Som kjent tilbyr Høyskolen i Buskerud og Vestfold en PhD i personorientert helsearbeid. ©

Helle Falkenberg

(helle.k.falkenberg@hbv.no) og Vibeke Sundling (vibeke.sundling@hbv.no) oppfordrer alle interesserte til å ta kontakt med dem ved spørsmål eller påmelding. Mer informasjon om studiet finner du her: www.hbv.no/mss. Fristen er 15. april i år.

ReSound ENZO™

Det eneste super power høreapparat som er laget for iPhone

“Fordi jeg har kontroll hører jeg langt mer nå, som fuglene om morgenen ... ja ulike lyder jeg ikke hørte før”

Stefan Kodjie, 40

Bruker av super power høreapparat. Medfødt stort hørselstap.

Made for iPod iPhone iPad

Last ned fra App Store

ANDROID-APP PÅ Google play

ReSound ENZO™ er det eneste smarte super power høreapparatet.

Ved hjelp av ReSound Smart™ app får brukeren nye smarte måter å kontrollere og stille inn mange funksjoner i sine ENZO høreapparater på.

Det er et MFi (Made For iPhone) apparat, så brukeren kan streamere stereolyd uten noen tilbehør. Med Samsung Galaxy S5 kan brukeren kontrollere høreapparatet ved hjelp av ReSound Smart app, og streamere lyd via ReSound Unite PhoneClip+.

Opplev alle fordelene med ReSound ENZO på resound.no.

SURROUND SOUND by ReSound

ReSound

rediscover hearing

NYHET!

Delta kan bistå med karriereråd

Gjennom medlemstilbudet *Din jobb & karriere* svarer rådgivere i Delta på hvilke muligheter som finnes i arbeidsmarkedet, for det jevne Deltamedlemmet.

TEKST OG FOTO: HEGE HELØE

Rådgiver Geir Wollstad i Delta Direkte er glad for å hjelpe medlemmer til å se hvilke muligheter de har i arbeidslivet. Siden januar 2013 har Delta hatt medlemstilbudet *Din jobb & karriere*. Tilbudet er kanskje ikke så kjent for det jevne medlemmet. Det ønsker Wollstad og kollegene hans å gjøre noe med.

– *Hvem ringer for å få karriereråd fra dere i Delta Direkte?*

– Det er oftest arbeidstakere med lang erfaring i arbeidslivet. De ønsker å komme seg et skritt videre når det gjelder karriere og ønsker å vite mer om hvilke muligheter de har. Mange har ressurser og tid og lyst til å utvikle seg videre. Vi kan bidra til å skape tro på at det går an å få en ny karrierevei i moden alder om man gjør noen justeringer, sier Wollstad.

Oppdage nye sider ved seg selv

– *Så dette er ikke et sted der ungdom ringer for å få tips og råd om utdanning?*

– Vi svarer alle så godt vi kan. Først og fremst er det godt voksne som ber om karriereråd. De unge har ofte flere arenaer de bruker. Vi kan kanskje ikke konkurrere med rådgivningstjenesten i skolen eller nettstedet utdanning.no, men vi er et bra alternativ. Mulighetene er uendelige, og det kan være bra å sjekke ut hvilke tilbud Delta kan bistå med. Vi gir oversikt over hvilke muligheter som finnes for alle typer Deltamedlemmer – hvilke muligheter som er i videregående skole og de forskjellige utdanningsløpene, i fagstiger for ulike yrkesgrupper, i stipend- og andre støtteordninger samt muligheter for å få permisjon og muligheter for å ta fagbrev eller bachelorgrader og så videre, sier Wollstad.

Han nevner samtidig at Delta Direkte kan gi hjelp til hvordan man utformer CV og kan se over den arbeidskontrakten medlemmer har i dag.

Samtale med mening

Rådgiveren forteller at det ofte ikke nødvendigvis er karriereråd medlemmene ønsker i utgangspunktet, men at det kommer fram underveis i samtalen. Han synes det er interessant å ha slike samtaler og har lang erfaring i rådgivning og konsulentvirksomhet. Han har også jobbet som pedagog.

– Det er givende å være med og bidra til at mennesker får troen på seg selv og hvilke muligheter de har i livet. For alle er kanskje ikke løsningen å bytte jobb. Kanskje det kan være tilfredsstillende å søke nye oppgaver der de er. Delta

tilbyr blant annet ulike kurs slik at medlemmene kan utvide kompetansen, sier Wollstad.

Han viser også til faktabanken Delta har som gir svar på mye. Her kan alle medlemmer logge seg inn og selv finne svar på det de måtte lure på. ☺

DIN JOBB & KARRIERE

Ring Delta Direkte på tlf 02125, eller send e-post til direkte@delta.no

Du kan også logge deg inn og lese mer om utdanningsveier og dine rettigheter i Delta Faktabank på www.delta.no

Geir Wollstad har lang erfaring i rådgivning. Han er stolt over å kunne hjelpe medlemmer i gang med ny karrierevei. Han håper flere får opp øynene for det gode medlemstilbudet Delta har gjennom veiledningstjenesten *Din jobb & karriere*.

VI GIR DEG DET SOM BETYR NOE

Juna 9 gir deg en suveren lyd kvalitet med ChannelFree signalbehandling, fremhever tale i støyende omgivelser med i-VK, og fjerner feedback med Adaptiv Feedback-kansellering Pluss.

Juna - for det som betyr noe.

JUNA 9

GEWA
- helping people

bernafon
Your hearing · Our passion

Søk om friske midler til utvikling og forskning gjennom HLF

Hvert år deler ExtraStiftelsen ut nærmere en kvart milliard kroner til helseprosjekt. Fagmiljøene innen hørsel kan søke om slik støtte gjennom HLF som tilbyr prosjektfaglig veiledning og oppfølging.

TEKST: STEINAR BIRKELAND, HLF

Det er mulig å søke innen de tre områdene forebygging, forskning og rehabilitering. De fleste prosjektene som fremmes gjennom HLF handler om rehabilitering og forskning, sistnevnte forstått som doktorgradsprosjeper (stipendiat og post.doc.). I motsetning til for eksempel Forskningsrådet har ikke ExtraStiftelsen programstyring, slik at det er fritt frem for alle typer helseprosjekt.

Det er stor bredde i hørselsfaglige prosjekt som søkes gjennom HLF, f.eks.: Kompetanseheving/spredning – Metodeutvikling klinisk og utad, f.eks. ambulante tilbud – Informasjon (brosjyre, bok, nett, DVD m.m.) – Kartlegging/evaluering – Tverrfaglighet –

Multifunksjonshemming – «Nye» diagnoser/brukergrupper (APD, CI m.m.) – Ny helseteknologi – Barn i barnehage/skole – Måltrettet oppfølging av brukere med nye høreapparater. Dette bare for å nevne noen få typer prosjekter.

HLF har over tid fått frem opp mot to hundre prosjekter gjennom ExtraStiftelsen. Hvert enkelt av disse har en prosjekthjemmeside hos HLF, som inneholder relevant informasjon. Gå inn på disse via www.hlf.no/prosjekter, som også inneholder praktisk informasjon om blant annet frister. Ta også gjerne en kikk på ExtraStiftelsens nettsider: www.extrastiftelsen.no.

Kontaktperson i HLF er Fagsjef Prosjekt Steinar Birkeland, som nås på birkeland@hlf.no og 22639917. Ved siden av å veilede søknadsutvikling og prosjektgjennomføring, tilbyr HLF også prosjektmøter. Disse kan dreie seg om å prøve ut prosjektideer, eller tenke høyt sammen om strategiske grep for å styrke den faglige kvaliteten og tydeliggjøre klinikkens profil. En god del hørselsfaglige virksomheter har jevnlig slike møter med HLF. Ta når som helst kontakt med Steinar Birkeland for å sondere mulighetene. Slik kontakt kan det bli betydelige prosjektmidler av... ☺

MØTEPlass FOR AUDIOGRAFER PÅ FACEBOOK

TEKST: ELISE LIVERØD HAGEN

I jobbsammenheng kan det være behov for å dele meninger og spørsmål. I audiografmiljøet er det noen kreative sjeler som har opprettet interne grupper for å diskutere aktuelle temaer i plenum.

Den største gruppen «Audiografens spørrespalte :)» er opprettet av Inga Reppe, men hun selv ville ikke ha ære for initiativet. Personen bak ideen er Ann- Kristin Egge (Anki). Gruppen har til nå nådd 324 medlemmer, og nye audiografer er hjertelig velkommen!

Arbeidshverdagen vår kan til tider være utfordrende, og systemet tungrodd. Vi kan komme opp i vanskelige pasientsaker, samt at vi stadig opplever endring i prosedyrer og rutiner. Felles forumet er opprettet for at vi på tvers av distriktene skal kunne spørre hverandre om jobberelaterte saker og oppklare eventuelle usikkerheter.

Redaksjonen ønsker i fremtidige nummer følge opp interessante temaer/diskusjoner fra gruppa.

Søk opp og bli med du også: • Audiografens spørrespalte :)
• Jeg er/skal bli audiograf • Norsk audiografforbund (offentlig)
• Audiografutdanningen (offentlig)

Gratulerer

Extrastiftelsen er Norges største pengeutdelende stiftelse. Ingen andre stiftelser gir mer støtte til ideelle formål. ExtraStiftelsen eier og fordeler overskuddet fra Extra-spillet.

Overskuddet går til frivillige helseprosjekter over hele landet. 538 helse- og rehabiliteringsprosjekter har fått tildelt midler fra ExtraStiftelsen i 2015. Totalt utgjør dette 232 millioner kroner. Stiftelsen har 28 medlemsorganisasjoner, og bak ExtraStiftelsen står til sammen 1 million medlemmer.

Audiografer og annet audiofaglig personell søker om disse prosjektmidlene gjennom HLF og nedenfor ser du alle som fikk prosjekter-midler denne gangen. Vi ønsker alle sammen lykke til med prosjektgjennomføringen.

Tildelte midler med prosjektstart i 2015.

Forebygging:

- God lyd i skolen – forebygging av støyskader i barnehagen.

Forskning:

- Bruk av høreapparat. Utvikling og gjennomføring av et oppfølgings- og veiledningstilbud for høreapparatbrukere.
- Emosjonsforståelse og hørselstap. Samspill og emosjonell utvikling hos fireåringer med moderat hørselstap.
- Hørsel og psykososial utvikling. Hørselsproblemer i barndommen og psykososiale problemer senere i livet.
- Yrkesdeltakelse og nedsatt hørsel. Betingelser for likeverd i arbeidslivet for hørselshemmede. Forskningsbasert kunnskap for bedre rehabilitering.

Rehabilitering:

- Bridge for livet. Etablere bridgeklubb for hørselshemmede og normalthørende ungdommer som arena for økt sosial tilhørighet.
- Hører du meg nå? CI og tekniske hjelpemidler til barn.
- Omsorg på tvers. Frivillig hørselsomsorg i samarbeid med minoritetsorganisasjoner.
- Bli en god samarbeidspartner i høretrening. Informasjonshefte for familie og nærpersoner til nye CI-brukere. Disse skal bli gode øvingspartnere i læringsprosessen.
- Godt lydmiljø i barnehage og skole. Hvordan skape universelt utformede læringsarenaer, en veiledning og ressursoversikt.

- HøreGuiden. Utvikling av et mobilt verktøy – HøreGuiden – som muliggjør et effektivt samarbeid mellom hørselshemmede og behandlere.
- Informasjon til eldre tunghørte. Hørselshjelp til høreapparatbrukere og andre relevante i nær relasjon.
- Lavterskeltilbud hos hjelpemiddelsentral. Utprøving av lavterskel informasjonstilbud til hørselshemmede. Fokus på dagligliv. Proaktivt, ambulerende tilbud.
- Romsdalsmodellen – interkommunalt audiofagleg tenestetilbud. Hjelp til sjølvhjelp på kommunenivå. Ein modell i tråd med Samhandlingsreforma og Folkehelsemeldinga.
- Vel i vellinga! Informasjonsfilm om konsekvens/effekt av hørselstap i arbeidsliv/dagligliv, samt tips og råd om tiltak og virkemidler.

Det viser seg at det er mange spennende ting som skjer i vårt fagfelt, og vi håper at de som nå har fått prosjektmidler vil skrive til oss og presentere sine prosjekter etter hvert som de er i gang eller har avsluttet sitt prosjekt. Det er kun ved å dele erfaringer og kunnskap at vi kan bli bedre. ☺

EXTRA-SPILLET

- EXTRA-spillet ble sendt på NRK1 første gang i september 1996.
- Norsk Tipping er operatør for EXTRA, som eies av ExtraStiftelsen Helse og Rehabilitering.
- EXTRA-sendingene vises på NRK1 hver tirsdag kveld.
- Kulturdepartementet har satt øvre omsetningsramme for EXTRA til 20 millioner kroner per uke.
- Halvparten av omsetningen går til gevinster.
- Toppgevinsten er 2 millioner kroner.
- Spillet trigger ikke spilleproblemer, det er slått fast både av lotteritilsynet og av uavhengige markedsundersøkelser.

EXTRA

Returadresse:
Siri Merete Bergseth
Mali Furunesvei 3, 6414 Molde

Ved flytting eller endring av arbeidsplass må dette endres
på www.audiograf.no eller ved www.delta.no.

- du skal høre mye

Hearing Is Our Concern™

- helping people